

Avtale om klimameldingen

Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Senterpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er enige om nedenstående merknader til St.meld. nr. 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk.

Utover det som framgår av avtalen slutter partene seg til klimameldinga.

1. Overordnede prinsipp

1.1. Forurensere betaler

Partene er enige om at det er et viktig prinsipp for klimapolitikken at forurensere betaler.

1.2. Virkemiddelbruk

Partene er enige om at klimapolitikken må innrettes slik at den gir størst mulig utslippsreduksjon for innsatsen. Partene er enige om at klimapolitikken må innrettes slik at den gir betydelige utslippsreduksjoner både i Norge og i utlandet. Partene er enige om at generelle virkemidler er sentrale i den nasjonale klimapolitikken. Sektorovergripende økonomiske virkemidler legger grunnlag for desentraliserte, kostnadseffektive og informerte tiltak, der forurensere betaler. Etter at Norge har sluttet seg til det europeiske kvotesystemet, vil om lag 70 prosent av de nasjonale utslippene være underlagt kvoteplikt eller CO₂-avgift. På områder som er underlagt generelle virkemidler er partene enige om at man som hovedregel skal unngå ytterligere regulering. Samtidig er partene enige om at muligheten til å benytte andre virkemidler i tillegg til kvoter og avgifter videreføres, også i disse sektorene.

Partene er enige om at tiltak som er kostnadseffektive i lys av en forventet stigende karbonpris over investeringsenes levetid, og som ikke nødvendigvis utløses av dagens virkemiddelbruk, spesielt bør vurderes. I denne sammenheng skal tiltak som bidrar til teknologiutvikling bli særlig vurdert. Partene er videre enige om at særskilte tiltak kan bli vurdert for å mobilisere befolkningen til tidligere omstilling til forbruksmønstre som gir lave utslipp, enn det som en forventet stigende karbonpris vil utløse alene.

Partene har merket seg at den britiske Stern-rapporten har kommet til at store utslippsreduksjoner kan gjennomføres uten at dette får spesielt store konsekvenser for den totale økonomien. Partene vil understreke at det blir billigere å gjennomføre store utslippsreduksjoner dersom man starter tidlig. Det er også viktig å bruke ressurser på teknologiutvikling som muliggjør store reduksjoner frem i tid.

1.3 Informasjon

Partene er enige om at arbeidet med klimainformasjon må trappes vesentlig opp. Arbeidet må ha som mål å formidle god og saklig informasjon om hvordan virksomheter og privatpersoner kan redusere egne utslipp av klimagasser, og hvilke støtteordninger som er tilgjengelig.

2. Mål

2.1 Skjerpede generelle klimamål

Norge har som det eneste landet i verden erklært et forpliktende mål om karbonnøytralitet slik at Norge skal sørge for globale utslippsreduksjoner som motsvarer våre utslipp av klimagasser senest i 2050.

Som en del av en global og ambisiøs klimaavtale der også andre industriland tar på seg store forpliktelser, er partene enige om at Norge skal ha et forpliktende mål om karbonnøytralitet senest i 2030. Det innebærer at Norge skal sørge for utslippsreduksjoner tilsvarende norske utslipp i 2030.

Partene er enige om at tidlige tiltak har langt større effekt enn senere tiltak for å forhindre temperaturøkning. Partene mener derfor det er viktig å få oppslutning om en rask iverksetting av klimatiltak.

Som del av gjennomføringen av våre forpliktelser etter Kyoto-avtalen vil Norge finansiere utslippsreducerende tiltak i andre land, i hovedsak i utviklingsland. Partene er enige om at vi vil overoppfylle vår utslippsforpliktelse i Kyoto-forpliktelsen med 10 prosentpoeng. Dette er midler som i sin helhet går til utslippsreducerende tiltak i andre land, i hovedsak i utviklingsland. Basert på dagens kvotepriser representerer dette en satsing på om lag 5 mrd. kroner over Kyoto-perioden. I tillegg bevilges det over bistandsbudsjettet for 2008 midler til klimatiltak i utviklingsland innenfor områder som ikke er inkludert i Kyoto-avtalen. Med dagens kvotepriser og bevilgningsnivå for 2008 vil dette totalt utgjøre 7-8 mrd kroner over Kyoto-perioden.

Det er et mål å stimulere andre land til å sette seg høye klimamål. Partene er enige om at Norge skal være en pådriver i arbeidet for en ny og mer ambisiøs internasjonal klimaavtale, med utgangspunkt i målet om at den globale temperaturøkningen skal holdes under 2 grader C sammenlignet med førindustrielt nivå. De rike landene må ta en vesentlig høyere andel av utslippsreduksjonene, fordi veien ut av fattigdom for utviklingslandene forutsetter økt bruk av energi. Norges troverdighet som pådriver er avhengig av at vi reduserer egne utslipp, bidrar til utvikling av teknologi og bidrar til å vise at det er mulig å frikoble økonomisk vekst med vekst i klimagassutslippene. Norge må sammen med andre rike land ta en lederrolle i arbeidet med å utvikle et godt, klimavennlig samfunn.

2.2 Reduserte utslipp i Norge

Basert på SFTs tiltaksanalyse, de sektorvise klimahandlingsplanene, samt eksisterende virkemiddelbruk, anslo Regjeringen i klimameldingen at det var realistisk å ha et mål om å redusere utslippene i Norge med 13 - 16 mill. tonn CO₂ ekvivalenter ift referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for 2007, når skog er inkludert.

Avtalen innebærer en sterkere satsing på flere områder, blant annet på fornybar energi, på forskning og teknologiutvikling, og tiltak for å redusere utslippene fra transportsektoren. Partene mener at det ikke er mulig på sikkert grunnlag å anslå effekten av disse tiltakene i 2020. Partene vil blant annet peke på at det er usikkert når, hvor sterkt og i hvilken sektor økt innsats på forskning og teknologiutvikling vil gi resultater i form av reduserte utslipp. Målet som partene er enige om baseres også på en forventning om utvikling av teknologi som i dag ikke er kjent.

Basert på en skjønnsmessig vurdering mener partene at de nye tiltakene gjør det realistisk å anta ytterligere utslippsreduksjoner i Norge. Partene mener derfor at intervallet fra Regjeringens klimamelding kan utvides til 15 -17 mill. tonn CO₂ ekvivalenter ift referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for 2007, når skog er inkludert. Dette innebærer i tilfelle at om lag to tredjedeler av Norges totale utslippsreduksjoner tas nasjonalt.

Grunnet den store usikkerheten har partene ikke funnet grunnlag for å fordele disse reduksjonene på sektorer.

Partene legger til grunn at en ny internasjonal klimaavtale nødvendiggjør en revisjon av nasjonale mål og virkemidler og en ny vurdering av hvordan Norges samlede innsats bør innrettes for å bidra best mulig til å redusere de globale utslippene av klimagasser.

2.3. Internasjonale møter fram mot Partsmøtet i 2009

Partene er enige om at Norge skal signalisere at vi er villige til å påta oss deler av ansvaret for å arrangere og/eller bekoste nødvendige internasjonale møter, for å sikre framdriften i forhandlingene frem til Partsmøtet i København i 2009.

2.4. Lavutslippssamfunn

Partene er enige om at det er et langsiktig mål at Norge skal bli et lavutslippssamfunn. Lavutslippsutvalgets helhetsløsning og lavutslippsbane som er presentert i NOU 2006:18 "Et klimavennlig Norge" er ett av bidragene til utformingen av norsk klimapolitikk.

2.5. Uavhengige faglige vurderinger

Partene er enige om at det løpende skal innhentes uavhengige faglige vurderinger av klimapolitikken fra institusjoner og/eller personer med bred erfaring og kunnskap i utforming og gjennomføring av klimapolitikk. Dette skal sees i sammenheng med rapporteringen/klimagassbudsjettet som er omtalt i avtalens punkt 2.6

2.6. Rapportering/klimagassbudsjett

I forbindelse med oppfølgingen av bærekraftstrategien, og i de ordinære budsjettframlegg, skal det legges fram en rapportering/klimagassbudsjett som vurderer konsekvensene for klimagassutslipp og som rapporterer om utslippsutviklingen og gjennomføringen av klimapolitikken.

3. Økt internasjonal innsats

3.1. Regnskog

Partene er enige om at Norge skal være en aktiv aktør for å sikre internasjonal oppslutning om tiltak mot avskoging i u-land.

Partene er enige om at Norge er beredt til å trappe opp innsatsen for tiltak mot avskoging i utviklingsland til om lag 3 milliarder årlig.

Det er en forutsetning at det etableres tilfredsstillende mekanismer, for eksempel i regi av FN eller Verdensbanken, som kan sertifisere og håndtere store overføringer til skogtiltak på en betryggende måte. I en startfase vil det derfor være nødvendig å bruke ressurser på å utvikle bl.a. regelverk, overvåkings- og kontrollordninger bl.a. gjennom demonstrasjons- og pilotprosjekter.

Regjeringspartiene legger til grunn at den økte innsatsen mot avskoging og klimatiltak i utviklingsland ikke skal gå på bekostning av dagens norske innsats mot internasjonal fattigdom. Nivået for innsatsen mot internasjonal fattigdom skal holdes på minst samme reelle nivå som i 2008 i årene framover. Tiltak mot avskoging i utviklingsland skal komme i tillegg til dette og blir en del av en økende samlet norsk bistandsramme.

Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre er enige om at den økte innsatsen mot avskoging og klimatiltak i utviklingsland ikke skal gå på bekostning av dagens norske innsats mot internasjonal fattigdom. Midlene til innsats mot avskoging og klimatiltak i utviklingsland skal derfor i sin helhet bevilges utenom den samlede norske bistandsrammen og regjeringens varslede opptrapping av denne.

Partene er enige om at Norge signaliserer vilje til å bidra til pilotprosjekter for å utvikle slike systemer allerede fra 2008.

Partene er enige om at norske tiltak mot avskoging i u-land skal komme i tillegg til dagens overoppsylling av de norske Kyoto-forpliktelsene.

Partene er enige om at Norge vil støtte opp om arbeidet for bærekraftig skogforvaltning.

Norge leder et internasjonalt arbeid blant annet under klimakonferansen på Bali for å utvikle effektive finansieringssystemer og sertifiseringsordninger for å hindre avskoging i utviklingsland.

Norges initiativ vil også kunne påvirke sentrale u-land positivt i klimaforhandlingene frem til Partsmøtet 2009. Samtidig er partene enige om at tiltak for å hindre avskoging må innlemmes i en fremtidig klimaavtale, slik at norske midler som brukes for å bevare skog inngår som en del av oppfyllelsen av vår framtidige forpliktelse fra det tidspunkt en framtidig klimaavtale er på plass.

3.2. Internasjonal skips- og luftfart

Partene er enige om at Norge i forhandlingene om et globalt klimaregime foreslår at det etableres en arbeidsgruppe som gis i oppgave å utarbeide forslag til hvordan internasjonal skips- og luftfart bør inkluderes i en post-2012 avtale. Den Internasjonale sjøfartsorganisasjonen (IMO) og den Internasjonale luftfartsorganisasjonen (ICAO) skal søkes inkludert i arbeidet. Norge vil arbeide for å redusere utslippene fra flytrafikk vesentlig gjennom internasjonale avtaler.

3.3. CO₂-fangst og teknologioverføring

Karbonfangst og lagring vil i framtida bli viktig for å redusere de globale utslippene, og oppslutning om teknologien vil kunne bidra til å få gjennomslag for en framtidig avtale. Partene er enige om at regjeringen skal legge fram en handlingsplan for det internasjonale arbeidet for å fremme karbonfangst og lagring som klimatiltak i løpet av 2008. Gjennom en slik handlingsplan vil vi kunne bidra til teknologioverføring til u-land.

3.4. Klima og bistand

Partene er enige om at en betydelig andel av bistandsmidlene i årene framover skal gå til klimarelaterte tiltak. Bistandspolitikken skal bidra til reduksjon av utslippsveksten gjennom tiltak for utvikling av klimavennlig teknologi, herunder CO₂ håndtering. Tilgang til ren energi, teknologioverføring og -utvikling for energieffektivitet og fornybare energikilder er viktig. Partene er enige om å ha som mål at Norge skal bli ledende på miljørettet bistand.

Tiltak i utviklingsland kan gi tredobbel gevinst i forhold til dyre tiltak i rike land. I tillegg til en større klimaeffekt per krone og en større effekt på det lokale miljøet, kan de gi en betydelig utviklingseffekt. Den grønne utviklingsmekanismen under Kyotoprotokollen (CDM) innebærer at industriland finansierer utslippsreducerende prosjekter i utviklingsland som, i

tillegg til å gi investoren utslippkvoter, bidrar til bærekraftig utvikling i vertslandet. Partene mener at kapasitetsbygging for håndtering av klimaendringer og gjennomføring av utslippsreducerende tiltak i utviklingsland skal vektlegges.

4. Forskning

4.1. Klimaforskning

Partene er enige om at Norge skal bidra vesentlig til den globale innsatsen for å styrke kunnskapsgrunnlaget i klimaarbeidet, og at den klimarelaterte forskningen i Norge skal styrkes.

4.2. Opptrappingsplan

Blant annet basert på klimahandlingsplanen fra Norges forskningsråd er partene enige om at regjeringen vil legge fram en opptrappingsplan for klimaforskning i løpet av 2008.

4.3. Forum for strategisk samarbeid

Partene er enige om at Regjeringen skal etablere et forum for strategisk samarbeid for klima- og miljøforskning etter modell av strategiprosessene OG21 og Energi21, og vil involvere aktører innen klima- og miljøforskning, hvor både forskningsmiljøer, miljøorganisasjoner, offentlige etater og næringsliv samarbeider. Også hensynet til næringsutvikling vil stå sentralt i dette arbeidet.

4.4. Tema for en styrket forskningsinnsats

Aktuelle tema for en styrket forskningsinnsats er:

- Forskning på klimaendringer regionalt og globalt. Forskning og overvåking av klimaprosesser og konsekvenser av klimaendringer i nordområdene er spesielt prioritert.
- Konsekvenser av og tilpasning til klimaendringer, blant annet for samfunns- og næringsliv
- Samfunnsvitenskapelig forskning som gir økt innsikt i beslutningsprosesser og rammebetingelser i klimapolitikken.
- Utvikling av klimavennlig teknologi.
- Fornybar energi.
- Utvikling av næringsvirksomhet basert på klimavennlig teknologiutvikling.

4.5. Demonstrasjonsprogram og strategi for fornybare energiteknologier offshore

Partene er enig i at det opprettes et demonstrasjonsprogram for utvikling og introduksjon av nye fornybare energiteknologier offshore med en ramme på 150 millioner kroner i statsbudsjettet for 2009. Partene er enige om at det skal lages en nasjonal strategi for kraftproduksjon fra havmøller og andre marine fornybare energikilder. En slik strategi må se på behovet for særskilt forskningsinnsats, vurdere å opprette et eget senter for forskningsdrevet innovasjon på området, utrede nødvendige lovendringer for å kunne utstede konsesjoner, se utplassering av havmøller i sammenheng med elektrifisering av aktivitet på sokkelen og gjennomføre en arealvurdering for utplassering av fremtidige anlegg hvor hensynet til fiskeriene, det marine miljøet og andre næringer ivaretas.

4.6 Forskning på ny fornybar energi

Partene er enige om at satsingen på forskning og utvikling innen fornybare energikilder og karbonfangst- og lagring må økes, først med 70 mill. kr i RNB 2008 og videre til en total økning på 300 mill. kr i statsbudsjettet for 2009, og til minimum 600 mill kr i statsbudsjettet for 2010.

De offentlige bidragene relatert til forskningen på nye fornybare energikilder skal innen 2010 minst være på nivå med tilsvarende offentlige bidrag til petroleumsforskningen.

Den offentlige finansierte petroleumsforskningen skal i tillegg ha et betydelig fokus på klima.

5. Petroleum og energi

5.1. CO₂-håndtering gasskraft

Partene mener at det er et stort behov for teknologiutvikling og demonstrasjon for å kunne realisere målene for fangst og lagring av CO₂ i Norge. Partene viser til at det så langt er lagt opp til to prosjekter for CO₂-håndtering på gasskraftverk i Norge; et totrinns opplegg i tilknytning til kraftvarmeverket på Mongstad og et fangstanlegg tilknyttet Naturkrafts gasskraftverk på Kårstø. Det er avdekket både teknologiske og økonomiske utfordringer som må møtes.

5.2. Utslippsfri kraft til petroleumssektoren

Partene er enige om at arbeidet med utslippsfri kraft intensiveres, og med bakgrunn i tekniske, økonomiske og forsyningsmessige forhold skal kraft fra land/utslippsfri kraft vurderes ved nye utbygginger og større utviklingsprosjekter. I denne forbindelse har Oljedirektoratet, NVE, SFT og Petroleumstilsynet nylig lagt fram en rapport med en gjennomgang av problemstillinger knyttet til å forsyne petroleumsvirksomheten på sokkelen med kraft fra land.

Partene er enige om at elektrifisering og klimatiltak i petroleumsnæringen vil bli omtalt i egnet dokument fra Olje- og energidepartementet til Stortinget i 2008.

5.3 Avgiftsøkning

Partene er enige om at autodieselavgiften økes med 10 øre pr liter, og at bensinavgiften økes med 5 øre pr liter, i statsbudsjettet for 2009.

5.4. Fornybar energi

Partene er enige om at Norge skal gjenoppta drøftingene med Sverige om grønne sertifikater.

Dersom det ikke lykkes å komme frem til et resultat om grønne sertifikater innen 1. juli 2008, vil regjeringen komme tilbake til Stortinget med et forslag til omlegging av ordningen for fornybar elektrisitet. Ordningen må innrettes slik at den over tid legger til rette for økt utbygging av ny fornybar kraft i Norge i samme størrelsesorden som en ordning med grønne sertifikater ville gitt. Samtidig må ordningen innrettes slik at den gir mest mulig ny kraftproduksjon igjen for den offentlige støtten.

Fram til grønt sertifikatmarked er på plass vil investeringsstøtte til fornybar kraft innenfor dagens notifiserte ordning styrkes gjennom å åpne for høyere støttenivå for å utløse nye prosjekter.

5.5. Småkraft

Partene ber Regjeringen om å legge fram en bred vurdering av insentivene for økt miljøvennlig utbygging av vannkraft og annen fornybar energi i RNB 2008.

Partene er enige om at søknader om konsesjon hos NVE innkommet fra før 5. oktober 2007 behandles etter tidligere regelverk.

5.6 Energieffektiviteten i elnettet

Partene er enige om det er en målsetting å øke energieffektiviteten i elnettet og kraftproduksjonen med 20 prosent innen 2020 gjennom opprusting av elnettet, effektivisering for å redusere nettapet og utbedring og fornyelse av eksisterende vannkraftverk. Mindre kraftverk må gis lettere tilgang til el-nettet.

6. Transport

6.1 NTP

Partene er enige om at klimamålet for transportsektoren er et viktig grunnlag for arbeidet med nasjonal transportplan. Partene fremhever kollektivbruk og sykkel- og gangtrafikk, samt tiltak som reduserer utslipp fra veitrafikk.

6.2. Jernbane

Partene er enige om å fortsette styrkingen av jernbanen, spesielt i befolkningstette områder og på strekninger med mye godstransport. På bakgrunn av etterslepet i NTP skal veksten i jernbaneinvesteringene øke mer enn veksten i veiinvesteringene i 2009. Partene er enige om at for å oppnå dette skal bevilgningene til investeringer i jernbanen økes med 250 millioner kroner i statsbudsjettet for 2009.

6.3. Høyhastighetsbane

Foreliggende utredning om høyhastighetsbane er til behandling hos samferdselsmyndighetene, og partene er enige om at dette skal omtales nærmere i NTP 2010-2019.

6.4. Klimaeffekter

Partene er enige om at regjeringen setter i gang arbeid for å utvikle gode verktøy som vurderer klimaeffekter av ulike tiltak. I forbindelse med rulleringen av Nasjonal Transportplan 2010 – 2019 skal det så langt det er mulig foreligge et karbonbudsjett knyttet opp til alle større prosjekter som synliggjør effektene prosjektene og planen som helhet vil ha på de nasjonale klimagassutslippene.

6.5. Belønningsordningen for kollektivtransport

Partene er enige om at belønningsordningen for bedre kollektivtransport og mindre bilbruk eller tilsvarende ordning, skal styrkes.

Partene er enige om at bevilgningen til belønningsordningen for kollektivtrafikken doubles i statsbudsjettet for 2009, forutsatt at det inngås bindende avtaler om lokale og regionale tiltak for redusert biltrafikk.

Byområder som ønsker å utprøve veipricing, differensierte bompengesatser eller andre trafikkregulerende tiltak skal prioriteres. Veipricing er et lokalt virkemiddel. Det vil derfor ikke innføres veipricing uten lokal tilslutning.

Belønningsordningen skal premiere dokumenterte resultater, det vil si en påvist vekst i andelen kollektivtransport på bekostning av personbiltrafikken. I en fase hvor ordningen utvides og styrkes vil det også være nødvendig å basere tildeling på basis av planlagte og politisk vedtatte transporttiltak.

En forutsetning for tildeling av midler fra belønningsordningen er at det iverksettes tiltak, eller nylig har blitt iverksatt tiltak, som virker begrensende på personbiltrafikken. Det er en lokal beslutning hvilke tiltak som iverksettes.

6.6. Bildelingsordning

Partene er enige om at det skal utredes hvordan man kan integrere bildelingsordninger i jernbanestasjoner og øvrige kollektivknutepunkter.

6.7. Gang- og sykkelveier

Partene er enige om at arbeidet med gang- og sykkelveier langs skoleveger og i befolkningstette områder skal intensiveres.

6.8. Miljøvennlig transport

Partene er enige om at det skal utvikles sterkere og mer effektive virkemidler som vil bidra til å redusere utslippene på transportområdet utover de tiltak som allerede er satt i verk, og at det er behov for bedre samordning på feltet. Partene er enige om at det i statsbudsjettet for 2009, som en del av Samferdselsdepartementets egen organisasjon, opprettes et prøveprosjekt – Transnova – i form av en egen budsjettstyrt bevilgning på 50 mill kroner. Bevilgningen skal videreføres i minst tre år og vil deretter bli evaluert. Midlene til Transnova skal ikke brukes på infrastrukturprosjekter, men eksempelvis til å øke bruken av alternative drivstoff.

6.9. Statlige innkjøp av personbiler

Partene er enige om at offentlige virksomheter må ligge i front innen bruk av lavutslippskjøretøy i egen virksomhet, og vil arbeide for at offentlige biler skal gå på CO₂-fritt eller CO₂-nøytralt drivstoff innen 2020.

6.10. Omlegging av kjøretøyrelaterte skatter/avgifter

Partene er enige om å arbeide videre med den grønne omleggingen av kjøretøyrelaterte skatter/avgifter og annen regulering som påvirker veitrafikken og fremmer lavutslipps- og nullutslippsalternativer.

6.11 Hydrogenbiler

Partene er enige om at hydrogenbiler bør få slippe gratis gjennom bomringen og ha gratis offentlig parkering, på lik linje med elbiler.

6.12. Biodrivstoff

Partene mener at det videre arbeidet med biodrivstoff bør vurderes på bakgrunn av høringen av forslaget om at minimum to volumprosent av årlig omsatt volum drivstoff til vegtrafikk skal bestå av biodrivstoff, stigende til fem prosent i 2009.

Forutsatt bærekraftig produksjon og at annen generasjons biodrivstoff er kommersielt tilgjengelig, vil det vurderes en ytterligere opptrapping av andelen biodrivstoff av årlig omsatt volum til vegtrafikk.

Partene er enige om at Norge skal samarbeide med blant annet EU, internasjonale organer og drivstoffbransjen for å få på plass ordninger for å fremme bærekraftig produksjon og import av biodrivstoff.

Partene er enige om at regjeringen tar initiativ til en strategi for økt FoU på annen generasjons biodrivstoff og å gi offentlig støtte til utvalgte demonstrasjonsprosjekter.

6.13. Krav til personbiler

Partene er enige om at det skal være et mål at fra 2012 skal det gjennomsnittlige utslippet fra nye personbiler være på under 120 g/km. For å nå dette målet må omleggingen av bilavgiftene i miljøvennlig retning fortsatte fra og med statsbudsjettet 2009.

6.14. Kvotesystem transport

Partene er enige om regjeringen skal utrede om hele eller deler av transportsektoren bør omfattes av et kvotesystem.

6.15. Miljøvennlig skipsfart

Partene viser til regjeringens maritime strategi som ble presentert 3.oktober 07. I strategien heter det at "Regjeringen vil bidra til at de norske maritime næringer skal levere framtidens innovative og miljøvennlige løsninger."

Partene er enige om at i samarbeid med verftsneringen og rederiene bør staten arbeide for videre utvikling og utprøving av gassdrevne skip, fartøy drevet med brenselceller og miljøvennlige fiskefartøy.

7. Industri

7.1. Utvidelse av det europeiske kvotesystemet.

Partene anser det som viktig at Norge arbeider for å utvide det europeiske kvotesystemet. Aktuelle sektorer er bl.a. metallindustri, kjemisk industri og transportsektoren.

7.2. Virkemidler for fastlandsindustri som ikke er underlagt kvoteplikt

Partene er enige om at regjeringen i dialog med industrien i løpet av 2008, vurderer virkemidler, herunder kvoteplikt og frivillige avtaler, for den delen av industrien som ikke er underlagt CO₂-avgift eller obligatorisk kvoteplikt.

8. Bygg

8.1. Satsing på energieffektive bygg gjennom Enova

Partene er enige om en betydelig økt aktivitet innen utvikling av energieffektive bygg. Partene legger til grunn at en del av økningen i Energifondet går til å styrke Enovas program for "Bygg, bolig og anlegg" slik at det gis større muligheter til å utvikle og ta i bruk nye effektive byggemetoder og materialer. I dag dekker programmet både eksisterende og nye næringsbygg, boliger og anleggsprosjekter. Styrkingen av satsingen vil innebære at det nå gis muligheter for å utvide programmet og oppnå flere konkrete resultater og varige markedsendringer på bygg- og anleggssiden.

Partene er enige om at vilkårene for utbygging av fjernvarme må styrkes.

8.2. Utfasing av oljefyring gjennom Enova

Partene anser det som viktig med økt innsats på tiltak for å erstatte oljefyring med fornybar energi. Støtte til investeringer i varmeproduksjon basert på bioenergi, avfall eller varmepumper er dekket av Enovas programmer innen varme og foredling av brensel. Enovas programmer rettet inn mot industrisektoren bidrar også til redusert bruk av olje eller omlegging til fornybar energi. Partene legger til grunn at de økte rammene i Energifondet bidrar til en betydelig økt aktivitet og betydelig økte resultater innen konvertering av

oljefyring og omlegging til fornybar energi. Som varslet i klimameldingen vil regjeringen vurdere å innføre forbud mot å erstatte gamle oljekjeler med ny i bestående bygg.

8.3. Handlingsplan for overgang fra fossile til fornybare energikilder til oppvarming

Partene er enige om at det innen utgangen av 2008 lages en handlingsplan for overgang fra fossile energikilder til fornybare energikilder til oppvarming. Partene er enige om at det skal sikres målrettet og koordinert virkemiddelbruk for økt utbygging av bioenergi med inntil 14 TWh innen 2020. Partene er enige om at det skal etableres en støtteordning til konvertering av oljekjeler til fornybar varme i regi av Enova. Partene er enige om å vurdere å innføre forbud mot å erstatte gamle oljekjeler med ny i bestående bygg, og å innføre forbud med hjemmel i plan- og bygningsloven mot installering av oljekjel i nye bygninger. Loven skal etter planen tre i kraft 1. januar 2009. Partene er videre enige om at det skal arbeides videre med å sikre at det ikke legges om fra olje til strøm ved utskifting av oljekjel i bestående bygg.

8.4. Bygningsstandard

Partene anser det som viktig at det er fastslått at energikravene i Teknisk forskrift skal revideres langt oftere enn det som hittil har vært vanlig, minimum hvert femte år.

Partene er enige om at erfaringene med passivhus skal følges opp, og at det skal vurderes å innføre krav om passiv husstandard for alle nybygg innen 2020.

8.5. Lavenergiprogrammet

Partene er enige om at satsingen på det nylig etablerte lavenergiprogrammet trappes opp. Det settes av tilstrekkelige midler til kompetanseoppbygning i næringen, gjennomføring av forbildeprosjekter og forskning og utvikling på stadig mer energi- og miljøvennlige byggevarer og byggeløsninger.

8.6. Kontroll og tilsyn i byggesaker

Partene anser ikke dagens system med egenkontroll i byggesaker som tilfredsstillende, og det er derfor enighet om at det skal innføres nye og strengere regler om kontroll og tilsyn i byggesaker i forbindelse med ny plan- og bygningslov. Kontrollen skal være obligatorisk og uavhengig. Det kan også gis forskrifter om hvilke områder det kan føres uavhengig kontroll og tilsyn på. Partene mener at nye energikrav vil være et viktig område for skjerpet kontroll med byggetiltaket og økt tilsynsvirksomhet fra kommunens side.

8.7. Enøk

Partene er enige om at det skal være gode støtteordninger gjennom Husbanken og Enova for enøk-tiltak i bedrifter og husholdninger.

8.8. Fleksible energisystemer til oppvarming i offentlige bygg

Partene er enig i at offentlige nybygg, så langt det er praktisk mulig, må overgå de til enhver tid gjeldende energikrav.

Partene er enige om å innføre krav om fleksible energisystemer i alle nye offentlige bygg og ved hovedombygging av offentlige bygg på over 500 kvm.

Partene er enige om å forberede forbud mot oljefyring som grunnlast i offentlige bygg og næringsbygg over 500 kvm når man erstatter gamle oljekjeler eller i forbindelse med hovedombygginger som berører varmeanlegg, fra 2009. Det tas endelig stilling til spørsmålet i forbindelse med statsbudsjettet for 2009.

8.9. Energisjekk

Partene er enige om at det skal arbeides videre med en ordning med tilbud om energisjekk av boligbygg for å bidra til å realisere enkle og effektive sparetiltak innen 2009.

9. Offentlig forvaltning

9.1. Klimastandard for statlige innkjøp

Partene er enige om at det skal stilles konkrete krav til energibruk og energiforsyning i offentlige byggeprosjekter. Kravene bør så langt det er praktisk mulig være strengere enn minimumskravene i teknisk forskrift.

Oslo, 17. januar 2008

Olav Akselsen
Arbeiderpartiet

Inge Ryan
Sosialistisk Venstreparti

Lars Peder Brekk
Senterpartiet

Erna Solberg
Høyre

Dagfinn Høybråten
Kristelig Folkeparti

Lars Sponheim
Venstre